

วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร

MUT Journal of Business Administration

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2554)

Volume 8 Number 2 (July – December 2011)

คุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานคร⁺ ⁺⁺

Quality of Life of Peddlers and Stalls in Bangkok Area

นวลลักษณ์ ประภัสสรกุล Nuanluk Prapassornkul^{1,*}

¹ นิสิตปริญญาโท โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาลักษณะทางบุคลิกภาพของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพต่างกัน

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* E-mail address: disneys_toon@hotmail.com

+ บทความวิจัยเตรียมสำหรับนำเสนอใน การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2554 ครั้งที่ 6 วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ณ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ส่วนหนึ่งจากวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน เรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานคร” ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ ทองฟู ศิริวงศ์ และ รองศาสตราจารย์ อำนาจ ชีระนิช เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

++ กิตติกรรมประกาศ: งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือจนสำเร็จดีเสมอมา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สมรสแล้ว มีอายุ 41-50 ปี มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และไม่มีบุตร ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตด้านร่างกายและคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง คุณภาพชีวิตด้านสังคมและคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, ผู้ขายของหาบเร่และแผงลอย, กรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The present study is a survey research aiming: 1) to study level quality of life of peddlers and stalls in Bangkok area, 2) to study the level quality of life of peddlers and stalls in Bangkok area which have different demographic characteristics, 3) To study the personality of peddlers and stalls in Bangkok area, and 4) To study the level quality of life of peddlers and stalls in Bangkok area.

The sample size was 400 samples with a set of questionnaires as a data collection instrument. The method of analysis is finding percentage, mean, standard deviation and comparing mean by using the t-test and one way ANOVA to analyze the deviation of each pair. The Scheffe's method to analyze the difference of each pair with the significant level of 0.05

The research results showed that most of peddler and stalls were female, married, age 41-50 year old, with the income range from 5,001 – 10,000 THB/month and childless. The overall level of quality of life is at medium level. The physically and mentally quality of life are relatively high level. Meanwhile, the level social and environmental qualities of life are the medium level.

Keywords: Quality of Life, Peddlers and Stalls, Bangkok

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ทุกเพศเผ่าพันธุ์ในโลก เมื่อเกิดมาแล้วย่อมล้วนประสงค์การมีชีวิตที่เป็นสุขแต่การมีชีวิตที่เป็นสุขนั้นควรจะต้องประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง หลายคนนึกถึงสิ่งหรือเหตุการณ์แวดล้อมใกล้ตัว และมีไม่น้อยที่นึกถึงสิ่งที่ไกลออกไปกว่านั้น หลายคนยังนึกไม่ถึงว่าแต่ละส่วนแต่ละสิ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรากที่จะแยก คือคิดแยกส่วนมากกว่ารวมส่วน เพราะประสบการณ์ในชีวิตของแต่ละคนมักคุ้นเคยกับเหตุการณ์ที่ละอย่าง เมื่อคิดให้ลึกซึ้งแล้วก็จะเข้าใจได้ไม่ยากว่าทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตในโลก ล้วนสัมพันธ์กันเป็นวัฏจักร และหมุนเวียนกันไปเช่นนั้นตลอดกาล ธรรมชาติก็ยังคงหมุนเวียนอยู่เสมอ (สิทธิศักดิ์ มินวงษ์, 2548)

ชีวิตที่เป็นสุขควรประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง คำตอบน่าจะมีหลากหลายและแน่นอนที่จะต้องผสมผสานกลมกลืนกันไป เช่น การมีสุขภาพจิตดี แจ่มใสเบิกบาน ระวังความอยาก ควบคุมอารมณ์ต่างๆ ได้ ไม่มีทุกข์หรือมีแต่ก็ไม่มากจนเกินแก้ไข มีเพื่อนฝูง ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งผู้คนและธรรมชาติได้ตามสมควร มีรายได้ที่เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้พอเพียงอย่างยั่งยืน ครอบครัวยุ่งุ่นชุมชนเป็นสุข มีที่อยู่อาศัย มีที่ทำกิน มีอาชีพและรายได้ตามสมควร มีความเสมอภาค ได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน มีเสรีภาพ มีการศึกษา มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างเป็นสุข ฯลฯ (สุวัฒน์ มหันตนิรันดร์กุล และคณะ, 2540)

ทุกวันนี้ มีการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ค่อนข้างรวดเร็ว สังคมในเมืองมีการเติบโตเร็วขึ้น มีความเจริญมากกว่าสังคมชนบท จึงส่งผลให้ประชาชนมีการอพยพเข้ามาอยู่ในตัวเมือง เพื่อมาหาความเจริญ มาหางานทำ บ้างก็มาทำอาชีพรับจ้าง บ้างก็มาหาทำเลขายของตามสถานที่ต่างๆ (อาธิ คุรุศากยวงศ์, 2533)

ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงต้องการทำการศึกษเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้ค้าสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ซึ่งมีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต แต่ในการศึกษครั้งนี้จะทำการศึกษเกี่ยวกับ ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ซึ่งบุคลิกภาพนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อคุณภาพชีวิต เนื่องจากว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเป็นการแสดงถึงลักษณะและคุณภาพของบุคคล มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทำให้สามารถจำแนกและทำนายพฤติกรรมได้ ซึ่งตามธรรมชาติ ความสุขและความสำเร็จในงานหนึ่งๆขึ้นอยู่กับลักษณะและคุณสมบัติของบุคคลนั้นที่มีอยู่ เช่น บางคนที่มีโลกส่วนตัวสูง ชอบเก็บตัวเงียบอยู่คนเดียว ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับใคร บุคคลพวกนี้มักจะรู้สึกว่าเหวี่ยงเกิดปัญหา ซึ่งจะก่อให้เกิดความเครียด ความกังวล ส่งผลต่อความสุขหรือคุณภาพชีวิตได้ (สถิต วงษ์สวรรค์, 2540)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอย ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาลักษณะทางบุคลิกภาพของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร
- 4) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แนวทางในการแก้ไขหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ขายของแบบหาบเร่และแผงลอยสำหรับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ส่งผลให้ประชาชนเหล่านั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กรอบแนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีคุณภาพ คือ ชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม เป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างถูกต้อง และสามารถหาวิธีการอันชอบธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนประสงค์ ภายใต้อำนาจและทรัพยากรที่มีอยู่

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้ (สุวัฒน์ มหันตนิรันดร์กุล และคณะ, 2540)

- 1) องค์ประกอบด้านร่างกาย คือ การรับรู้ถึงสภาพร่างกายของบุคคลซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน
- 2) องค์ประกอบทางด้านจิตใจ คือการรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง
- 3) องค์ประกอบทางด้านสัมพันธภาพทางสังคม คือ การรับรู้เรื่องสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่นรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น และการได้เป็นผู้ช่วยเหลือบุคคลอื่น
- 4) องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

พรพรรณ ศรีทอง (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตตามสภาพที่เป็นจริง เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระ ด้านเพศ อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส รายได้ ภูมิฐานะเดิม จำนวนคนที่ต้องรับผิดชอบ และขนาดของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรด้านรายได้และจำนวนคนที่ต้องรับผิดชอบทำให้คุณภาพชีวิตของครูแตกต่างกัน

พรหมทิภา ศัพทะนาวัน (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนการเคหะรามอินทรา เขตบางเขนกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกันส่งผลให้คุณภาพชีวิตต่างกัน ด้วยโดยเพศชายจะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายสูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงจะมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมสูงกว่าเพศชาย ส่วนคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆไม่มีความแตกต่างกัน

สุชาติ บุญชิต (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนประชาบาลนคร 32 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนที่มีอายุต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตต่างกันโดยผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีคุณภาพชีวิตในด้านร่างกาย ด้านสังคม และคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า

เสาวนีย์ ตนะตุลย์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ พบว่าผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีคุณภาพชีวิตต่างกันด้วยโดยผู้ที่มีสถานภาพโสดจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรสและผู้ที่มีสถานภาพหย่าและผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะมีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพหม้าย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างอันได้แก่ลักษณะท่าทีการแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก ฯลฯ และพฤติกรรมต่างๆที่แสดงออก ต้องมีความคงตัวสำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะบุคคลนั้นๆอาจเปลี่ยนแปลงได้บ้างแต่ต้องใช้เวลาพอสมควร (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ, 2526)

สติต วงศ์สุวรรณ (2540) ได้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพของ เดเร.คาร์ล จี จุง (Carl Gustav Jung) ซึ่งเป็นจิตแพทย์และนักจิตวิทยาชาวสวิส เขาได้แบ่งลักษณะทางบุคลิกภาพออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทเก็บตัว (Introvert) เป็นบุคคลประเภทชอบอยู่โดดเดี่ยว ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบแยกตัวออกจากสังคม ชอบทำงานคนเดียว บุคลิกภาพแบบนี้ เป็นนักคิด สามารถสร้างกฎ ทฤษฎีสิ่งประดิษฐ์ได้
2. ประเภทเปิดเผย หรือประเภทชอบสังคม หรือประเภทชอบแสดงตัว (Extravert) มีลักษณะเป็นคนที่แสวงหา และชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ชอบคบหาสมาคมกับบุคคลอื่นๆ บุคคลประเภทนี้จึงเหมาะกับการประชาสัมพันธ์ งานที่ต้องติดต่อประสานงานกับคนอื่น ครู คนขายของ เป็นนักธุรกิจ เป็นเจ้าหน้าที่ต้อนรับก็ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

อุไร สิงโต (2522) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2521 ของโรงเรียนรัฐบาลแบบสหศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 160 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติลำดับ 0.01

ผุขณีย์ ยมาภัย (2537) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความรู้ด้านการขาย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลการปฏิบัติงานของพนักงานขาย พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบ มั่นคง-แสดงออก มีความรู้ด้านการขาย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลการปฏิบัติงานขายอยู่ในระดับ ปานกลาง พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ลักษณะการประกอบอาชีพ (อาชีพหลัก) มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าบุคลิกภาพแบบมั่นคงแสดงออก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

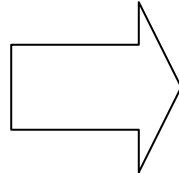
สิริรัตน์ โกไศยกานนท์ (2541) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด พบว่า องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวมของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านอื่นๆ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานโดยรวมของพนักงาน

นลิน เล็กมาก (2548) ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบนเว็บเรื่องคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวไม่แตกต่างกัน

จากการทบทวนทฤษฎีและผลงานวิจัยในอดีตจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

<u>ประชากรศาสตร์</u> - เพศ - อายุ - สถานภาพสมรส - รายได้ - จำนวนบุตร
<u>บุคลิกภาพ</u> - เก็บตัว - แสดงตัว

ตัวแปรตาม

<u>คุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร</u> - ด้านร่างกาย - ด้านสัมพันธภาพทางสังคม - ด้านจิตใจ - ด้านสิ่งแวดล้อม
--

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่ต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
2. ลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ทราบจำนวนประชากร จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ซึ่งจะกำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$ เมื่อประชากรมีมากมายนับไม่ถ้วน จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553) และแจกแบบสอบถามโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งเก็บข้อมูลในพื้นที่ต่างๆ จำนวนดังต่อไปนี้ พื้นที่บางนา 100 ชุด ย่านรามคำแหง 100 ชุด ย่านตลาดคลองเตย 100 ชุด ย่านตลาดคลองถมและตลาดสำเพ็ง 50 ชุดและย่านมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน 50 ชุด

นวลลักษณ์ ประภัสสรกุล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ออกแบบแล้ว ถูกนำไปตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ในการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้นำไปทดลองใช้กับผู้ขายสินค้าที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ Cronbach เท่ากับ 0.878

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ให้กับผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครและเก็บคืนภายในวันนั้นเลย เป็นเวลา 10 วันตั้งแต่วันที่ 20 – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2554 ในช่วงเวลา 08.00 – 18.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรด้วยค่า t-test และ one way ANOVA และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.0 สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 59.8 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.3 ไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 37.3
2. ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตด้านร่างกายและคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง คุณภาพชีวิตด้านสังคมและคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครนั้น ประเภทแสดงตัวนั้น รวมแล้ว 245 คนเป็นเพศชาย 95 คน เพศหญิง 150 คน และประเภทเก็บตัวนั้น รวมแล้ว 155 คน เป็นเพศชาย 49 คน และเป็นเพศหญิง 106 คน
4. ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และโดยรวม สูงกว่า ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่ต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีเพศต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายและด้านสังคมแตกต่างกันโดยเพศชายจะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายสูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงจะมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมสูงกว่าเพศชาย

ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันโดยผู้ที่มีสถานภาพโสดจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรสและผู้ที่มีสถานภาพหย่าและผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะมีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพหม้าย

ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีอายุต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย และคุณภาพชีวิตด้านสังคม แตกต่างกันโดยผู้ที่มีอายุ 20-30 ปีจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี, ผู้ที่มีอายุ 20-30 ปีจะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายสูงกว่าผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี และผู้ที่มีอายุ 20-30 ปีจะมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมสูงกว่าผู้ที่มีอายุ 51-60 ปี

ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ คุณภาพชีวิตด้านสังคม และคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันดังนี้

ด้านคุณภาพชีวิตโดยรวม ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้ต่ำ² จะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้สูง³ ผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ⁴ จะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ผู้ที่มีรายได้ปานกลาง⁵ จะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้สูง และผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง⁶ จะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้สูง

คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำกับผู้ที่มีรายได้สูง มีระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำจะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้สูง

คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้ต่ำมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ผู้ที่มีรายได้ปานกลางมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้สูง และผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูงมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้สูง

² รายได้ต่ำ คือ ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

³ รายได้สูง คือ ผู้ที่มีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป

⁴ รายได้ค่อนข้างต่ำ คือ ผู้ที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท

⁵ รายได้ปานกลาง คือ ผู้ที่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท

⁶ รายได้ค่อนข้างสูง คือ ผู้ที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท

คุณภาพชีวิตด้านสังคม ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้ต่ำกับผู้มีรายได้สูง ผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำกับผู้มีรายได้สูง มีระดับคุณภาพชีวิตด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้มีรายได้สูงมีคุณภาพชีวิตด้านสังคม สูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำและผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ

คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้ค่อนข้างสูง มีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำและผู้ที่มีรายได้ปานกลาง ผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูงมีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำและผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ และผู้มีรายได้สูงมีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำ ผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ ผู้ที่มีรายได้ปานกลาง และผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง

ผู้ขายสินค้าหาบเร่และแผงลอยที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ที่ไม่มีบุตรมีคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีบุตร 1 คน

2. ลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตต่างกัน

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครมีลักษณะทางบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานโดยผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และโดยรวม สูงกว่า ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีลักษณะทางบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

อภิปรายผล

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณทิภา ศัพทะนาวัน (2523) ที่ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนการเคหะรามอินทรา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกันส่งผลให้คุณภาพชีวิตต่างกันด้วยโดยเพศชายจะมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายสูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงจะมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมสูงกว่าเพศชาย ส่วนคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆไม่มีความแตกต่างกัน

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา บุญชิต (2546) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนที่มีอายุต่างกัน จะมีคุณภาพชีวิตต่างกันโดยผู้ที่มีอายุน้อยกว่าจะมีคุณภาพชีวิตในด้านร่างกาย ด้านสังคม และคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวนีย์ ตนะกุลย์ (2533) ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีคุณภาพชีวิตต่างกันด้วยโดยผู้ที่มีสถานภาพโสดจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรส

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2554)

และผู้ที่มิมีสถานภาพหย่าและผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะมีคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพหม้าย

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ พรพรรณ ศรีทอง (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า ตัวแปรด้านรายได้และจำนวนคนที่ต้องรับผิดชอบทำให้คุณภาพชีวิตของครูแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีรายได้สูงกว่าจะมีคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้านสูงกว่าผู้ที่มีคุณภาพชีวิตต่ำ

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยที่มีจำนวนบุตรแตกต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ ทิศา (2551) ที่ทำการศึกษารื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนการเคหะรามอินทรา เขตบางเขนกรุงเทพมหานคร พบว่า จำนวนบุตรมีผลต่อคุณภาพชีวิต โดยผู้ที่มีบุตรมีคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้ที่มีบุตร 1 คน

ผู้ขายสินค้าแบบหาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครมีลักษณะทางบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องจากบุคคลที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว มักมีความคิดเป็นของตัวเองค่อนข้างมาก มักไม่ชอบเข้าสังคม ชอบปลีกตัวอยู่ลำพัง สนใจเฉพาะเรื่องของตนเองเท่านั้น ไม่ค่อยชอบการเปลี่ยนแปลง ดังแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพของ ดร.คาร์ล จี จุง (Carl Gustav Jung) (อ้างถึงใน สถิต วงศ์สุวรรณ, 2540) ซึ่งเป็นจิตแพทย์และนักจิตวิทยาชาวสวิส ที่ได้กล่าวไว้ว่า ประเภทเก็บตัว (Introvert) เป็นบุคคลประเภทชอบอยู่โดดเดี่ยว ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบแยกตัวออกจากสังคม ชอบทำงานคนเดียว ใช้ความคิดของตัวเองเป็นหลักในการสำรวจตนเอง ควบคุมตนเอง คิดแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สนใจเฉพาะเรื่องของตนเอง ไม่ค่อยกล้าแสดงตัวต่อชุมชน ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ชอบทำอะไรตามกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมาก การหลบหนีแยกตัวออกจากสังคม บุคคลประเภทนี้ชอบเปลี่ยนสังคมให้เป็นไปตามความคิดของตนเอง มากกว่าที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอก ซึ่งหากผู้ที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้ สามารถปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพให้มีการแสดงออกมากขึ้น จะช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวนั้น จะมีลักษณะที่เหมาะสมแก่การค้าขาย ดังที่ระบุใน แนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพของ ดร.คาร์ล จี จุง (Carl Gustav Jung) (อ้างถึงใน สถิต วงศ์สุวรรณ, 2540) ซึ่งเป็นจิตแพทย์และนักจิตวิทยาชาวสวิส ที่ได้กล่าวไว้ว่า ประเภทเปิดเผย หรือประเภทชอบสังคม หรือประเภทชอบแสดงตัว (Extravert) ชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ชอบการสังสรรค์ ชอบคบหาสมาคมกับบุคคลอื่นๆ สามารถยอมรับและปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ เป็นคนที่พูดคุยสนุกสนานเป็นกันเอง เป็นคนเปิดเผย คบคนง่าย ใจกล้า สนใจและตื่นตัวกับสิ่งแวดล้อม มีอุปนิสัยที่เปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม เป็นคนพูดดังฟังชัด ว่องไว กระฉับกระเฉง บุคคลประเภทนี้จึงเหมาะกับงานประชาสัมพันธ์ งานที่ต้องติดต่อประสานงานกับคนอื่น ครู คนขายของ เป็นนักธุรกิจ เป็นเจ้าหน้าที่ต้อนรับก็ได้ เหมาะเป็นนักการเมือง รวมทั้งงานที่ต้องติดต่อกับประชาชนทั่วไป ซึ่งบุคลิกภาพแบบนี้จะทำให้มีคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้านอยู่ในระดับที่ดีกว่าบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า รายได้ต่อเดือน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าหยาบเร่และแผงลอยมากที่สุด ซึ่งการเพิ่มรายได้ของคนกลุ่มนี้นั้น ขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ สภาพทางสังคม และความนิยมตามยุคสมัย ซึ่งองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าหยาบเร่และแผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครได้ เช่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน จัดให้มีหลักสูตรยกระดับฝีมือแรงงาน เช่น การสอนการตกแต่งหน้าเค้ก เพื่อให้มีลูกเล่น ความสะอาดตามากยิ่งขึ้น ช่วยดึงดูดความสนใจของลูกค้า, การสอนการจัดดอกไม้สด เพื่อให้มีความสวยงามและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เป็นต้น และยังมีการอบรมการบริการเพื่อสร้างความประทับใจในการซื้อสินค้าหรือบริการ ส่งผลให้ลูกค้าที่มาซื้อสินค้านั้นเกิดความประทับใจในบริการที่ได้รับ เกิดการอยากกลับมาซื้ออีกครั้ง ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

2. ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้ขายสินค้าแบบหยาบเร่และแผงลอยในด้านสิ่งแวดล้อมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าไปทำการพัฒนาให้คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมดีขึ้น เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำการพัฒนาเรื่องความมั่นคงของที่อยู่อาศัย โดยทำกิจกรรมทำสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ จัดให้มีสวนหย่อมไว้พักผ่อนหย่อนใจ จัดให้มีการปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่ สะอาดสะอาด ทำเป็นชุมชนน่าอยู่ เป็นต้น จัดให้มีการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงอายุ ตั้งศูนย์การเรียนรู้และพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุไม่รู้สึกเหงา ไม่ก่อให้เกิดความเครียดในชีวิตอีกด้วย

3. บุคลิกภาพของผู้ขายสินค้าหยาบเร่และแผงลอยต่างกันทำให้ผู้ขายสินค้าแบบหยาบเร่และแผงลอยต่างกัน ดังนั้น องค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการจัดฝึกอบรมด้านบุคลิกภาพ การบริการ หรือด้านทักษะการพูดแก่ผู้ขายเพื่อช่วยในการเพิ่มยอดขาย เช่น กรมการพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน จัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการขายสินค้าและการให้บริการ เช่น มีกิจกรรมการพูดเชิญชวนให้ซื้อสินค้า การพัฒนาบุคลิกภาพให้มีความกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น เสริมสร้างบุคลิกภาพให้มีลักษณะที่ดี ผู้ใดพบเห็นก็ชื่นชม เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส การแต่งตัวที่สะอาดตา เก็บผมให้เรียบร้อย ดูแลหน้าอุตุนสินค้า เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2526. การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผุขณีย์ ยมาภัย. 2537. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความรู้ด้านการขาย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับผลการปฏิบัติงานของพนักงานขาย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชานินทร์ ศิลปจารุ. 2553. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นลิน เล็กมาก. 2548. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบนเว็บไซต์เรื่องคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรพรรณ ศรีทอง. 2533. คุณภาพชีวิตของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณทิภา ศัพทะนาวิน. 2551. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนการเคหะรามอินทรา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. 2540. การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- สิทธิศักดิ์ มินวงษ์, ร้อยเอก. 2548. คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็กรักษาพระองค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริรัตน์ โกไศยกานนท์. 2541. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ภัทร จำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาดา บุญชิต. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา สงเคราะห์: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวัฒน์ มหันตนิรันดร์กุล, วิจารณ์ ดันติพิพัฒนสกุล, วนิดา พุ่มไพศาลชัย, กรองจิตต์ วงศ์สุวรรณ. 2540. การเปรียบเทียบแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุด 100 ตัวชี้วัด และ 26 ตัวชี้วัด. เชียงใหม่: กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต.
- เสาวนีย์ ตนะดุลย์. 2533. คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยา มหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลลักษณ์ ประภัสสรกุล

- อาธิ ครูศากยวงศ์. 2533. **เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อุไร สิงโต. 2552. **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.